

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Gallia Vindicata, In Qua Testimoniis Exemplisque
Gallicanæ Præsertim Ecclesiæ, Quæ Pro Regalia, Ac
Quatuor Parisiensibus Propositionibus A Ludovico
Maimburgo, Aliisque producta sunt, Refutantur**

Sfondrati, Celestino

[Ort nicht ermittelt], MDCLXXXVIII.

21. Epistola Episcopi Alectensis ad D. Bezons Consiliarium Statûs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38277

Documentum XXI.

Epistola Reverendissimi Episcopi Alecctensis ad
Dominum de Bezons Consiliarium Statûs.

30. Majj. Anno 1676.

Litteras quinto Maij ad me datas, elapsâ retrò hebdoma-
de accepi, cùm domum ex itinere in Diœcesim meam
suscepto rediissem; & illâ quidem novum titulum addi-
dêre antiquis obligationibus meis, ob memoriam curam-
que mei, quam in illis prolixè abundèque ostenditis. Id
ergo agitis, ut quam mihi olim exhibuistis humanitatem,
cùm Jus in hac Provincia diceretis, & cujus pretiosam ad-
huc memoriam retineo, nunc quoque exercere pergatis;
quæ enim in causâ Regaliæ, meæque nuper editæ Consti-
tutionis tam sollicitè suggeritis, novum mihi præbent bene-
volentia vestra argumentum, & à me pari veneratione,
& attentione accepta, atque expensa sunt. In ipso epistolæ
primo limine profitemini, non esse intentionis vestrae,
merita hujus causæ, & an Diœcesis nostra Regaliæ subja-
ceat, discutere; illud tamen videri vobis, posse ac debere
nos curare, ut Sacramentum fidelitatis in acta publica re-
feratur; sic enim omnem, quæ nobis impendit, tempe-
statem, discussum, ac possessionem Episcopatus octo &
triginta annos à nobis obtenti firmatum iri. Optâssem equi-
dem, ut postulatis tam sincero animo factis acquiescere, &
causam Regaliæ à nova hac forma, & solemnitate jura-
menti fidelitatis separare licuisset; sed hoc ipsum est, cujus
modum & rationem nunquam hætenus reperi; adeo
enim unum cum altero connexum est, ut eodem momen-
to, quo in juramentum consensero, cogar etiam Regaliæ,
Regiam-

Regiamque Declarationem consentire, quæ ad meam quoque Diocesim Regaliam extendit. Ego, à quo tempore examinandam hanc quæstionem suscepi, ut tanto securior videlicet, expersque periculi in hac causa progrederer, Deoque, ac conscientia meâ satisfacerem, fateor ingenuè, aded me certum persuasumque esse redditum, Diocesim meam à Regalia immunem esse, ut non amplius de illius libertate dubitaverim; neque id tantum de particulari Ecclesia mea, sed de rota Narbonensi Provincia, cujus quoque immunitas non privilegio, non contractu aliquo nititur, sed innatâ & coavâ, atque ab ipsa fundatione, in hanc usque diem acceptâ productâque libertate. Ipsa Metropolitana Narbonensis Ecclesia, quæ omnium in hoc Regno ferè antiquissima est, & à qua mea Alectensis originem duxit, cum hac libertate nata est, eamque & prius quàm Coronæ uniretur, & postquam unita est, Ludovico sancto regnante Regum patrocinio retinuit, præsertim post Lugdunense Concilium, quo Regalia prohibebatur in alia loca, quàm quæ illam usu recepissent, extendi; nec exemplum ullum ostendi poterit, violatæ tam sacræ, & antiquæ Possessionis. Id quod Dominus de Marca tam in quadam Deductione ad preces Conventus Cleri Gallicani de anno 1655. edita, quàm in octavo libro de Concordia Regni, & Sacerdotij, præclarè ostendit; suppetuntque quàm plurima istius rei monumenta in Actis Cleri Gallicani. Hæ, præter alias, sunt rationes, quæ moratæ me sunt, ne paterer juramentum fidelitatis in acta publica referri, neque Regiæ Declarationi acquiescerem; cum id facere haud possem, nisi conscientia, ac officio meo deesse vellem. Sed nec animus mihi erat ulterius progredi, si modò per aliorum importunitatem licuisset. Ij enim eâ usi occasio-

K k ne,

Regalia
inducata
C. III
230

ne. quòd juramentum fidelitatis inscribi noluissem, perinde ac si Sedes vacaret, quam tamen triginta & octo annos jam impleo, Beneficia Diocesis meae, titulo Regaliae obtinere conati sunt, eorumque capiendae Possessionis certatim advolarunt. Id me in necessitatem inevitabilem conjecit, mentis meae enixius declaranda; idem quippe futurum erat in hoc rerum statu, silentium tenere, quod Regaliam agnoscere, meamque Ecclesiam proderet. Statui ergo ad Comitium Cleri Generalia, quae in oppido S. Germani convenerant, litteras exarare, ut exemplo videlicet aliorum retrò Comitiorum hanc causam amplexarentur, Regiamque Majestatem convenirent, Eique rei momenta exponerent. Scio quidem Conventum Cleri solutum esse, Rege super causa tam justa tamque necessaria nunquam adito; nec immoror examinandis causis, quae Clerum retinuerint, ne Regem convenirent, discederentque re infecta, & remedijs non solum non applicitis, sed forte ne quidem tentatis. Id solum dicam, cum paucos post menses intellexissem, plura Diocesis, & Cathedralis Ecclesiae meae Beneficia titulo Regaliae collata esse, atque hujus Provisionis intuitu legitimos, canonicèque institutos Possessores expulsos iri, credidi necessitatem mihi incumbere, hujusmodi usurpatores arcendi, edita nuper Constitutione, quae sola supererat ad jura Ecclesiae meae defendenda, impedientisque tam irregulares injustasque Provisiones; nec ego ad hoc remedium prius deveni, quam reliquis destitutus, & necessitate adactus justae defensionis, & si rationes ac momenta expendantur, quae ad id faciendum me impulerunt, nemo non fatebitur, nihil eam Constitutione Regis juribus detractum esse, sed Ecclesiae tantum provisum, ne laederetur; neque enim mihi animus fuit Regaliam, qua-

tenus,

centis, & in quibus locis usu recepta est, impugnare: illud tantum contendi, non posse salvis justitiâ, & immunitate Ecclesiarum ad loca extendi hujus hactenus servitutis expertia, credidique, neminem agro animo laturum, si necessitati, & obligationi meâ obsequerem, & libertati Ecclesiarum meâ tuendâ ea remedia impenderem, quæ à DEO acceperam, præsertim cum de jure ageretur tanti momenti, & tot annorum possessione firmato. Neque hæc persuasio privata tantum, & mea est, sed omnium ferè Episcoporum, qui non verentur; ubi occasio tulerit, eam palam explicare. quanquam ob varias rationes passi sunt juramentum fidelitatis inscribi; imò nec defuerint, qui ut juribus Ecclesiarum suarum caverent, protestati sint, eamque protestationem in archivia condiderint, parato in futurum præsidio. Denique jus hoc Immunitatis à Regaliâ servitute adeò clarum & perspicuum est, ut nihil aliud credi dicique possit, quàm nunquam illud, quale reverà est, Regi exhibitum propositumque fuisse: quin potius, ut ex Regia Declaratione constat, Regi persuaserunt, Regiam jus esse Coronæ Gallicæ coævum innatumque, sicque non minus, quàm Regia ipsa potestas, totâ Galliâ extensum; & tamen hæc, quæ pro certis supponuntur, adeò à vero aliena sunt, ut & historiæ, & Lugdunensis Concilij, & antiquorum, ac recentium Galliæ Regum edictorum, & rationum Camera Parisiensis, & sententiarum trium ferè sæculorum cursu in Parliamentis dictarum, & denique Celebriorum, qui de hoc argumento scripsere, Auctorum testimonijs contrarium manifestè ostendatur.

Sed & illud perperam factum, quòd Ecclesias obstrinxerint ad producendos titulos, & rationes suarum Exemptionum, perinde ac si alijs Ecclesijs similes essent, quæ cum

Gallia
indivisa
Ca III
230

olim Regalia subjacerent, essentque in Provincijs huic servituti obnoxijis, libertatem tamen suam, aut contractibus onerosis, aut Regum privilegijs redemere; & tamen, uti sæpe notatum à me est, Dioecesis Apamiensis, aliæque Narbonensis Provinciae Ecclesiae, non privilegijs, aut contractibus, quòd Regalia sint expertes, sed immunitati, ac libertati naturali debent nunquam hæcenus interrumpi. Postquam ergo Ecclesias naturâ, & origine suâ liberas cum ijs confuderunt, quæ hanc libertatem titulo aliquo particulari adeptæ sunt, illud postea adjecere, ut eas ipsas Ecclesias, non obstante immemoriali, ac continuâ possessione, Regalia eo prætextu submitterent, quasi Regalia ex ijs iuribus esset, quæ nec præscribi, nec alienari possunt; hæc verò ratio id omnino supponit, quod prius probandum erat; prius enim probandum erat omnes Regni Ecclesias Regalia subjectas esse, & tunc modò quærendum, an hoc jus præscribi ab Ecclesijs contra Regem, & à Rege in Ecclesias alienari potuerit. Hæc si Regi suggesta fuissent, nimirum ille justitiæ ac religionis habebat, ut Ecclesias eâ libertate, quam ab origine & fundatione sua, omniumque Gallia Regum patrocinio obrinuerant, privatas velle. Hæc ego tanto libentiùs, majorique fiduciâ vobis commemoro, quòd cum multis annis huic Provinciae gubernandæ præfueritis, ejusdem jura, morèsque, præsertim in ijs, quæ Regaliam spectant, comperta habeatis. Nec credo hanc meam agendi scribendique libertatem ingratham ipsi Regi futuram; imò ubi intima hujus causæ momenta, sinumque perspexerit, credo equidem, quæ hæcenus à me peracta sunt, rata habiturum, adscripturumque inviolabili in Ejus Majestatem obsequio, immensòque desiderio solidæ veræque Ejus gloriæ proferendæ. Finio, meque amicitia
vestrae

vestrae, quam perpetuam cupio, enixè commendo, plenissimeque reverentiae, ac gratitudinis aeternum persevero.

Alekti 30. Maij. 1676.

*Humilimus & Obedientissimus
Servus*

Nicolaus Episcopus Alektenfis.

Documentum XXII.

Secunda epistola ejusdem Alektenfis Episcopi ad Eminentissimum Cardinalem de Bonziz Archiepiscopum Narbonensem.

Die 8. Junij. Anno 1676.

Monita, quae Eminentiae Vestrae placuit circa nuperam Constitutionem meam ad Regaliam spectantem per unum è Vicarijs suis mihi suggerere, cum ingenti animi ac reverentiae sensu accepi, eundemque rogavi, ut meo nomine Eminentiae Vestrae gratias referret; dum interim ego maturè, ac coram Deo re omni expensam statuere mecum possem; quid ad proposita respondere oporteret, idque postea Eminentiam Vestram per litteras edocerem. Et verò postquam omnia ad animum revocavi, & quidquid in utramque partem afferri dicique poterat, accuratè ac lentè discussi; fateor mihi nihil ex omnibus, quae afferbantur, dignum occurrisse, quo ad mutandam primam sententiam, meamque Constitutionem revocandam moveri possem. Igitur de Canonica libertate non meam tantum, sed omnium hujus Provinciae Ecclesiarum, si ea, quae in praefata mea Constitutione exposui, vera sunt, satis hoc erit, ut omnibus, qui modò judicio aliquo pollent, nec partibus addicti sunt, justa valensque appareat, & planè

K k 3

si quis